NUMER 16. ROK 3.

ŻYCIE GOSPODARCZE

DWUTYGODNIK POŚWIĘCONY SPRAWOM GOSPODARCZYM POLSKI ZACHODNIEJ

Redakcja i Administracja: Aleje Marcinkowskiego nr. 7, dom ogrodowy, - - - - - - telefon nr. 25-95. - - - - - - Redaktor przyjmuje w dni powszednie od godz. 11—1; Administracja od 9—3.

Poznań, dnia 15 października 1924.

Prenumerata wynosi: w kraju z przesyłką rocznie 20 zł, półrocznie 10 zł, kwartalnie 5 zł, zagranicą z przesyłką rocznie 24 zł, półrocznie 12 zł, kwartalnie 6 zł. Numer pojedeńczy 1 zł.

Ceny ogłoszeń: Strona pierwsza okładki 80 zł, pół strony 45 zł. — Pozostałe strony okładki: cała strona 70 zł, pół strony 40 zł, ćwierć strony 25 zł. — Ogłoszenia przed i za tekstem: cała strona 60 zł, pół strony 35 zł, ćwierć strony 20 zł ósemka strony 12 zł, szesnastastr. 7 zł.

Treść:

Z powodu strajku drukarskiego numer niniejszy ukazuje się w zmniejszonym formacie

Redakcja.

Sytuacja w przemyśle wielkopolskim.

Na zapytanie Centralnego Związku Polskiego Przemysłu, Górnictwa, Handlu i Finansów o sytuacji w przemyśle wielkopolskim, Związek Fabrykantów odpowiedział co następuje:

Sytuacja w przemyśle naszym daje się scharakteryzować stanem ogólnego i przewlekłego kryzysu, tem dotkliwszego, że składają się nań różnorodne czynniki, których usunięcie nie leży w mocy samych sfer przemysłowych. Czynniki powyższe należą do czterech głównych kategoryj: stosunki finansowe, stosunki państwowe administracyjne, socjalno-robotnicze i techniczne. W stosunkach finansowych główną rolę odgrywa brak środków obrotowych, brak kredytu i drożyzna takowego. Warunki te podrażając produkcję i hamując konsumpcję, jednocześnie uniemożliwiają konkurencję z firmami zagranicznemi dającemi kredyt.

Wadliwe stosunki państwowo-administracyjne odczuwa przemysł w dziedzinie taryf celnych i kolejowych. W stosunkach kolejowych uderza niesprawność kolei, jaskrawym przykładem służyć może fakt, że pospieszny fracht z Sosnowca idzie cztery tygodnie. Również powolność ekspedycji drobnych przesyłek w stosunkach z Górnym Śląskiem jest zjawiskiem chronicznem.

Ustawodawstwo socjalne, gwarantujące robotnikom ośmiogodzinny dzień pracy, wówczas gdy w sąsiednich Niemczech, najgroźniejszym naszym konkurencie, robotnicy pracują dziesięć i dwanaście godzin, wytwarza sytuację narażającą nasz przemysł na zupełną niemożność rywalizacji. Jeżeli pod tym względem nie nastąpi u nas niezwłoczna reforma, to Niemcy wykorzystają ten okres dla zdławienia naszego przemysłu, a w przyszłości będą mogli spokojnie powrócić do ośmiogodzinnego dnia pracy, odebrawszy rynki zbytu silniejszym od nas państwom zachodnio-europejskim, a nas zgnębiwszy zupełnie.

Nasze ustawodawstwo socjalne wymaga gruntownej rewizji. Warunki naszej produkcji pod względem technicznym są nierównie gorsze od warunków produkcji w państwach z nami konkurujących. Znaczną ilość przedsiębiorstw przemysłowych przejęliśmy od Niemców w stanie mocno zniszczonym, w okresie nieuregulowanych stosunków gospodarczych po wojnie nie mogliśmy podnieść strony technicznej na odpowiedni poziom, a obecnie kryzys gospodarczy nie pozwala na inwestycje i udoskonalenia techniczne na taką skalę, któraby zaważyć mogła na naszej produkcji.

W ten sposób centralne zagadnienie naszej sytuacji — potanienie produkcji przemysłowej — jest uzależnionem od szeregu czynników, których jednoczesne przystosowanie do potrzeb naszego przemysłu jedynie może uratować nas od przegranej w walce o rynki zbytu nietylko zagranicą, ale w naszem własnem państwie. Albowiem w razie trwania stosunków obecnych przemysł nasz skazanym jest na stagnację i upadek, ponieważ nawet specjalne środki ochronne nigdy na czas dłuższy nie zabezpieczają produkcji, która w samej sobie nie ma sił żywotnych.

Powyżej scharakteryzowana sytuacja także w innych dzielnicach Polski, pod względem swych najbardziej palących potrzeb, jest jednak stwierdzeniem, że przemysł w Wielkopolsce, uważany pod wielu względami za znajdujący się w sytuacji lepszej od innych dzielnic, dziś tak samo przechodzi ostry kryzys, z tych samych przyczyn cierpi i gotów jest solidarnie domagać się i bronić ogólnych naszych postulatów.

Zakończając charakterystykę ujemnych stron w warunkach naszego przemysłu, nie możemy nie zaakcentować z całą siłą tych nieobliczalnych strat, jakie nam wyrządza konkurencja wyrobów niemieckich, nielegalnie wwożonych przez Górny Śląsk i Gdańsk. Wyroby niemieckie idą do Gdańska celem uszlachetnienia, a następnie rzucane na rynek polski, korzystając w ten sposób z ulg celnych i konkurując skutecznie, dzięki wyrobionej swej marce.

Przechodząc do postulatów naszych, które winny niezwłocznie być wprowadzone w życie dla sanacji stosunków gospodarczych w przemyśle, to takowe wynikają z wyżej przedstawionej sytuacji i dadzą się sprowadzić do punktów następujących:

1. Powiększenie, potanienie i ułatwienie kredytów: a) Powiększenie kredytów redyskontowych, weksli 3-miesięcznych. Przy udzielaniu kredytów należy w pierwszym rzędzie uwzględniać przemysłowców, powiekszających krajową wytwórczość i dających przeto zatrudnienie robotnikom. b) Powiększenie kredytów towarowych. c) Przyspieszenie udzielenia kredytów hipotecznych dla nieruchomości przez Bank Gospodarstwa Krajowego. d) Przyspieszenie wydania ustawy o towarzystwach warrantowych.

2. Polepszenie stosunków transportowych. a) Sprawność kolei. b) Szybkość ekspedycji drobnych przesyłek. c) wprowadzenie taryf strefowych. d) Przyspieszenie budowy portu w Gdyni i polepszenie komunikacji kolejowej z Gdynią. e) Specjalną potrzebą przemysłu Wielkopolskiego jest uruchomienie żeglugi na Warcie i uzyskanie połączenia ze Szczecinem. Szczecin jest położony o 100 kilometrów bliżej od Gdańska. Na tej drodze najdogodniej nam jest eksportować: ziemiopłody, przetwory przemysłu rolnego, cukier, drzewo, zaś importować: sztuczne nawozy, tłuszcze, chemikalje, towary kolonjalne. Komunikacja ze Szczecinem jest jeszcze dlatego konieczną, że strajki robotników w Gdańsku odbijają się fatalnie na naszym przemyśle. Obecnie naprzykład od dwóch miesięcy trwa strajk w Gdańsku i przemysł nie może sprowadzać surowców.

3. Rewizja ustawodawstwa socjalnego i przystosowanie takiego do warunków obecnych.

4. Uniemożliwienie nielegalnego wwozu towarów niemieckich przez Górny Śląsk i Gdańsk.

5. Dalsze obniżenie surowców: węgla i żelaza.

6. Obniżenie podatku obrotowego.

Ustawa w przedmiocie uregulowania stosunków celnych.

Ustawa w przedmiocie uregulowania stosunków celnych, uchwalona przez Sejm w dniu 31 lipca r. b., ogłoszona została w Nr. 80 „Dziennika Ustaw“ z dnia 15 września 1924 roku.

Po ogłoszeniu tej ustawy dotychczasowe kompetencje Rządu w dziedzinie celnej, nadane uchwałą Sejmu z dnia 1 sierpnia 1919 r., tracą moc i zostają zastąpione przez nowe kompetencje Rządu w tej dziedzinie, wyliczone w art. 7 nowej ustawy. Dotychczas ogłoszone w „Dzienniku Ustaw“ rozporządzenia celne, wydane na podstawie uchwały sejmowej z dn. 1 sierpnia 1919 r., mogą na przyszłość być zmienione tylko na podstawie ustawy z dn. 31 lipca r. b., a zatem tylko w zakresie, wyliczonym w art. 7 tej ustawy. Zmienić wydane już rozporządzenia celne w innych sprawach (punktach), niż przewidziane w rzeczonym art. 7, będzie można tylko na drodze ustawy.

Nowa ustawa upoważnia Radę Ministrów do wydawania zakazów przywozu, wywozu i przewozu, przyczem zakazy wywozu mogą obejmować wyłącznie surowce niezbędne dla przemysłu krajowego, a z innych artykułów tylko zakaz wywozu jaj utrzymuje się w mocy do dnia 1 grudnia 1924 r.; w drodze wyjątku mogą być udzielane przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu zezwolenia na wywóz towarów zakazanych.

Uchylone również zostają wszystkie rozporządzenia, ustanawiające zakazy przywozu i wywozu, a wydane na mocy ustawy z dn. 15 lipca 1920 r. o obrocie towarowym z zagranicą.

Ustawa z dn. 31 lipca r. b. o uregulowaniu stosunków celnych wchodzi w życie 14-go dnia po ogłoszeniu w „Dzienniku Ustaw“, t. j. dnia 29 września 1924 r.

Jednocześnie z ustawą z dn. 31 lipca r. b. wchodzi w życie rozporządzenie wykonawcze Rady Ministrów z dn. 19 sierpnia r. b. w sprawie zakazu przywozu i wywozu niektórych towarów (Dz. Ustaw Nr. 81 z dnia 19 września r. b.)

Rozporządzenie to zabrania przywozu następujących artykułów:

1. Paszlety.
2. Cukierki, konfitury, serki owocowe, galaretki owocowe, proszki, pastylki z cukrem, owoce w likierach, araku i koniaku, czekolada i kakao z cukrem. Marmolady i powidła z owoców i jagód.
   Soki owocowe z domieszką alkoholu.
3. Arak, rum, koniak, śliwowica i inne wódki; wszelkiej mocy likiery i nalewki w opakowaniu wszelkiego rodzaju.
4. Wina winogronowe, owocowe i jagodowe.
5. Sery wykwintne w opakowaniu detalicznem drewnianem, ołowianem, blaszanem i t. p.
6. Ostrygi, raki, homary, krewetki, ślimaki i t. p., świeże solone, marynowane, również w opakowaniu hermetycznem.
7. Sztuczne przetwory słodzące, których słodycz przewyższa słodycz cukru trzcinowego (sulfimid, jego sole, sacharyna, krystaloza, sukramina, glucyna, sukrol, cukieryna, sukoza, dulcyna i t. p., kwas orto - amido - sulfo - benzeosowy i t. p.), służące do wyrobu sacharyny.
8. Kosmetyki i pachnidła:
   Bielidło, róż, puder, środki do farbowania włosów, trociczki, pomady kosmetyczne i kosmetyki osobno niewymienione bez alkoholu.
   Wyroby perfumeryjne i kosmetyczne, zawierające alkohol: perfumy, wody pachnące (kwiatowe), woda kolońska, eliksiry.

Natomiast zakaz wywozu utrzymuje się tylko dla dwuch towarów:

1. oleju skalnego ciemnego nieoczyszczonego (ropa naftowa) i
2. jaj (do dnia 1 grudnia r. b.).

Z wyjątkiem powyższych dwuch towarów (z których jaja zakazane są tylko terminowo), wywóz wszystkich towarów dotychczas zakazanych staje się wolny z tem zastrzeżeniem, że niektóre z nich przy wywozie będą podlegały na komorach celnych opłacie cła wywozowego.

W Nr. 83 „Dziennika Ustaw“ z dn. 26 września r. b. ukazało się rozporządzenie, ustanawiające następujące cła wywozowe:

Pozycja taryfy celnej:	*Nazwa towaru:*	*Cło wywoz: od 100 kg. (w złotych).*
218	Żyto	5,—
219	Mąka żytnia	5,—
220	Buraki cukrowe	0,55
221	Otręby	5,00
	Uwaga: Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu w celu uregulowania przemiału może zniżać cło wywozowe na mąkę żytnią i otręby do . . .	0,50
222	Słonina i smalec	85,—
223	Makuchy	2,—
224	Melasa	1,—
225	Konie:	
	I. wszelkie, miary stojącej:	*od sztuki:*
	od 138 do 148 centymetrów:	
	a) wałachy	100,—
	b) ogiery i klacze	200,—
	powyżej 148 centymetrów:	
	a) wałachy	900,—
	b) ogiery i klacze	1,800,—
	II. Konie pełnej krwi angielskiej i czystej krwi arabskiej, zapisane do księgi stadnych — za zaświadczeniami Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych	5,000,—

		od 100 kg.:
226	Kości surowe mielone i niemielone	4,—
227	Skóry surowe:	
	a) wołowe i ciężkie cielęce (powyżej 3 kg)	24,—
	b) cielęce lekkie (do 3 kg)	17,—
	c) końskie	25,—
	d) baranie	30,—
	e) kozie	60,—
	f) skórki zajęcze i królicze niewyprawione	100,—
	g) mizdra, oraz odpadki i skrawki skór wszelkich	4,—
228	Drewno:	
	1. opałowe	0,50
	2. dłużyce i kłody	0,40
	3. osika nieobrobiona, belki, bale i deski osikowe, oraz papierówka osikowa . .	1,50
	Uwaga: W razie trudności wyważenia określa się wagę towaru w/g następującego zamiennika ciężaru na objętość: 1 m³ drewna miękkiego = 700 kg; 1 m³ drewna twardego = 100 kg; 1 metr przestrzenny drewna opałowego miękkiego = 500 kg, twardego . . . . = 650 kg	
229	Odpadki z kory drzewa korkowego	30,—
230	Smoła pogazowa surowa	2,—
231	Odpadki kauczukowe i gumowe, pozostałe od fabrykacji, również niezdatne do użytku stare przedmioty z gumy i kauczuku, chociażby z dodatkiem innych materjałów	5,—
232	Antymon we wszelkich postaciach	150,—
233	Rudy:	
	1. żelazne darniowe	1,—
	2. żelazne wszelkie oprócz darniowych, piryty i wypałki piryt. (purple ore) .	3,—
	3. manganowe	5,—
	4. cynkowe, ołowiane i miedziane . . .	30,—
234	Żużle i popioły:	
	1. wszelkie, zawierające żelazo	2,—
	2. zawierające cynk lub ołów	10,—
	3. popioły cynodajne	200,—
	4. żużle i popioły miedziodajne	60,—
235	Żelaziwo i stal: stare, lane i kute; fragment łom, szmelc, wióry, również prasowane i proszek	5,—
236	Miedź:	
	a) w gąskach, sztabach lanych, katodach	200,—
	b) w wiórkach, opiłkach, złomach, również miedź cementowa w proszku i brykietach	150,—
237	Kadm w wiórkach, opiłkach i złomkach . .	150,—
238	Nikiel i aluminjum:	
	a) w gąskach, sztabach lanych, katodach, sześcianach i kulkach	300,—
	b) w wiórkach, opiłkach i złomkach . . .	220,—
239	Spiż, bronz fosforowy, mosiądz, tombak, argentyn (nowe srebro), brytanja:	
	a) w gąskach, sztabach lanych	150,—
	b) w wiórkach, opiłkach i złomach . . .	100,—
240	Cyna:	
	a) w gąskach, blokach	600,—
	b) w złomach, również odpadki	500,—
241	Ołów w złomach i odpadkach	50,—
242	Szmaty, skrawki tkanin, stare liny, powrozy i sznurki, skrawki papier. i makulatura .	15,—
243	Błonnik roślinny (celuloza), masa przyrządzona chemicznie ze szmat, słomy i t. p. (sucha	
244	i wilgotna)	0,70
	Nasiona lnu	5,—
245	Nasiona rzepaku i rzepiku	4,—

Na powyższą listę towarów, obłożonych cłami wywozowemi w tej lub innej wysokości, dostały się towary, które dotychczas były przedmiotem zakazu wywozu lub opłat wywozowych. Nałożenie ceł wywozowych na nie nie jest obostrzeniem warunków wywozu, gdyż wysokość ceł wywozowych odpowiada dotychczasowej tendencji co do poszczególnych towarów: w wypadkach, gdzie obowiązywały bezwzględne zakazy wywozu, towary są obecnie obłożone wysokiemi cłami wywozowemi, z tem wyrachowaniem, że cła te w wysokim stopniu utrudnią lub uniemożliwią wywóz, a w tych wypadkach, gdzie pozwoleń na wywóz nie odmawiano, ściągając przy udzielaniu pozwolenia opłatę wywozową, wysokość ceł wywozowych mniej więcej odpowiada dotychczasowej opłacie.

Jednak nie wszystkie towary, będące dotychczas przedmiotem reglamentacji wywozowej, zostały wniesione na listę ceł wywozowych, a zatem w stosunku do tych towarów — ponieważ jednocześnie zakazy wywozu nie zostały utrzymane — nowe zarządzenia oznaczają wprowadzenie całkowicie wolnego wywozu. Do towarów, niewniesionych na listę ceł wywozowych, należą: gęsi, trzoda chlewna, proso, gryka, fasola, groch, drób bity i żywy, mięso końskie świeże, solone i mrożone, oraz gotowane, suszone, wędzone i marynowane, seradela, wyka, peluszka i koniczyna, ziemniaki, zboża, z wyjątkiem żyta, mąka, z wyjątkiem mąki żytniej, cukier, mąka, gorczyca, słód.

Ze związku fabrykantów.

Posiedzenie Zarządu.

Dnia 4 października r. b. odbyło się posiedzenie Zarządu Związku Fabrykantów, na którem omawiano następujące sprawy:

1. **Sytuacja w przemyśle.** Na zapytanie Centr. Związku Pol. Przemysłu, Górnictwa, Handlu i Finansów o sytuacji w przemyśle wielkopolskim wysłano memorjał, którego treść podajemy na początku niniejszego numeru „Życia Gospodarczego“.

2. **Kredyty towarowe.** W wyniku narad z Bankiem Gospodarstwa Krajowego koncepcja utworzenia Towarzystwa Warrantowego upada, gdyż zorganizowanie takiego T-wa wymagałoby wielkich kapitałów, a pozatem T-wo takie zaciągając pożyczkę w Banku Gospodarstwa Krajowego pod zastaw towarów, nie mogłoby zezwolić na jakiekolwiek zmiany w towarach, będących przedmiotem zastawu, t. j. na czerpanie z nich, uzupełnianie, zamiany i t. p.; towar musiałby być unieruchomiony. A ten warunek zmiany w towarach zastawionych jest przez przemysłowców wymagany i może być uwzględniony jedynie przy zawieraniu umowy bezpośrednio między Bankiem Gospodarstwa Krajowego a firmą.

Zarząd postanowił prowadzić nadal pertraktacje z Bankiem Gospod. Krajowego w sprawie zwiększenia kredytów dla przemysłu w Wielkopolsce i na Pomorzu.

Z okazji omawiania kredytów towarowych zwrócono uwagę na magazyny celne dla towarów importowanych z zagranicy i postanowiono zwrócić się do odpowiednich władz z żądaniem ponownego otwarcia tych magazynów.

3. **Kredyty wekslowe.** Poruszono sprawę możliwości zwiększenia kredytów wekslowych w ostatnich dniach każdego miesiąca, kiedy szczególnie dotkliwie odczuwa się brak środków obrotowych.

4. **Bilansowanie w złotych.** Przesłano do Centr. Związku Pol. Przemysłu, Górn., Handlu i Finansów memorjał w sprawie zmian, jakie pożądanem byłoby wprowadzić do rozporządzenia Prezydenta Rzeczyp. z dn. 25 czerwca 1924 r. o bilansowaniu w złotych. Główne dezyderaty, jakie wysunięto w powyższym memorjale są: a) ażeby przedsiębiorstwom wolno było **bez rygorów podatkowych** wstawić do złotowego bilansu otwarcia aktywa rzeczowe w takiej wysokości, jaka wyniknie z oszacowania dokonanego przez Walne Zebranie; b) aby wstawić do rozporządzenia odpowiednie postanowienia dla tych przedsiębiorstw, które przed wejściem w życie tego rozporządzenia dokonały przewalutowania bilansu; c) aby zniesiono przepisy podatkowe par. 36 do 38, omawianego rozporządzenia (paragrafy te mówią o przeszacowaniu kont towarowych).

5. **Reforma podatku obrotowego.** Wysłano do Centr. Związku memorjał uzasadniający konieczność reformy podatku obrotowego. Reforma ta winna iść

albo w kierunku zwolnienia zupełnego handlu od tego podatku i pobierania go tylko od wytwórczości, albo też w kierunku obniżenia tego podatku z 2 i pół proc. na pół proc.

6. **Nowe ustawy i rozporządzenia.** Postanowiono przesłać do Centr. Związku opinję Związku o projektowanej ustawie o fuzji spółek akcyjnych i spółek z ogr. odp.

7. **Nowe połączenia kolejowe.** Ministerstwo Kolei Żelaznych nadesłało do Związku projekt nowych linij kolejowych z prośbą o opinję i przedstawienie wniosków co do rozbudowy sieci kolei lokalnych. Dla ustalenia dezyderatów przemysłu Wielkopolski i Pomorza w tej sprawie wyłoniono specjalną komisję, do której wybrano pp.: Czarlińskiego, Kasprowicza, Suchanka.

8. **Taryfy kolejowe.** W Państwowej Dyrekcji Kolejowej odbyło się posiedzenie przedstawicieli sfer gospodarczych w sprawie taryf kolejowych. Posiedzenie to upoważniło Związek Fabrykantów, aby wspólnie z Izbą Przemysłowo - Handlową w Poznaniu ustaliły dezyderaty przemysłu w tej sprawie.

9. **Nowi członkowie.** Przyjęto w poczet członków Związku Fabrykantów następujące przedsiębiorstwa:
1) Koronowska Fabryka Mebli,
2) Lubońska Fabryka Drożdży dawn. G. Zimmer, Tow. Akc,
3) Cegielnia Kąkolewska,
4) „Cerania“ Fabryka Świec w Ostrowie.

10. **Oferta T-wa Żeglugi Rzecznej.** Zgłosiło się do Związku Fabrykantów T-wo Żeglugi Rzecznej z prośbą o polecenie ich usług członkom Związku, przyczem T-wo to gotowe jest do pewnych ustępstw i rabatów dla członków Związku. Zarząd postanawia poprzeć wspomniane T-wo o ile ono zgodzi się popierać ze swej strony usiłowania Związku do otwarcia żeglugi na Szczecin.

11. **Sprawy bieżące.** W związku z listem firmy W. i St. Radomscy, która żąda obniżenia cła wwozowego na białą blachę, postanowiono popierać ten wniosek na Komitecie Celnym i prosić o poparcie wszystkie izby przemysłowo - handlowe.

Komunikat Izby przemysłowo-handlowej w Poznaniu.

Stosunki handlowe z zagranicą. Izba handlowa w Hamburgu wydała przepisy, obowiązujące w państwach południowej Ameryki odnośnie do faktur, świadectw pochodzenia, konosamentów i t. p. Przepisy te można przeglądać w Izbie naszej.

Grecja ma wielkie zapotrzebowanie na wszelkiego rodzaju skóry wyprawne. Firmy reflektujące na nawiązanie stosunków powinny przesłać oferty z podaniem cen w dolarach, franko Sniatyn lub fob Gdańsk, pod adresem Chambre de Commerce Hellenique, Galatz, rue Domneasca 77, Roumanie.

Firma Al. Nedeleanu, w Bukareszcie Str. Oituz (Cavaci) 14 pragnie nawiązać stosunki z Polską jako importer do Rumunji i na dalszy wschód.

W Buenos Aires zawiązał się Bank Polsko Argentyński w celach kolonizacyjnych i handlowych. Szczegóły oraz statut tego Banku w Izbie naszej.

Firma S. Marangopulo & Co. Patras (Grèce) Nr. 1 Germanos Street poszukuje agenta w Polsce dla zbytu oliwek i fig.

Firma C. Veroudakis, Candie (Grecja) poszukuje przedstawiciela na Polskę dla zbytu owoców suszonych w szczególności rodzynek.

Firma Rumänische Handelsgesellschaft w Berlinie W. 57 Bülowstr. 86 interesuje się polskiemi wyrobami drzewnemi.

Firma Francois Millioris, Konstantynopol 15 Saatchi Han, Perchembé Bazar pragnie importować z Polski spirytus, materje bawełniane, cukier, klej i drut żelazny.

Firma Produktion G. m. b. H. Saarbrücken 1, Saargemünderstr. 146 ma zapotrzebowanie na 110 000 ctr. kartofli.

Firma Désiré N. Charr, Beyrouth (Syrie) ma zapotrzebowanie na materjały, jedwabie, pasmanterje i t. p.

Firma „La Maritime“ F. Naim & Co. Beyrouth (Syrie) pragnie nawiązać stosunki z Polską.

Z M-stwa Przemysłu i Handlu otrzymała Izba Handl.-Przem. listę towarów, poszukiwanych na rynku ukraińskim. Gdyby poważne firmy polskie zainteresowały się tym spisem i chciały przejść do konkretnych transakcyj pożądanemby było nadesłanie przez nie cenników dla Ukrainy po rosyjsku lub ukraińsku i warunków sprzedaży franko wagon Zdołbunów. Konsulat w Charkowie postarałby się zainteresować Wniesztorg i poważniejsze trusty polskiemi wyrobami. Po nawiązaniu tą drogą stosunków handlowych, zdaniem M-stwa, akcja powierzona powinna być zastępcom, których dane firmy powinny odpowiednio upoważnić. Pertraktować można z Wniesztorgiem albo z syndykatami, które otrzymują odpowiednie licencje od organów rządowych lub wprost z przedstawicielstwem handlowem sowieckiem w Warszawie.

Kupcy podróżujący do Holandji mogą otrzymać w Izbie naszej informacje co do wymaganych formalności.

Badische Wirtschaftszeitung nr. 17 donosi, że towary importowane do Argentyny muszą być oznaczone co do pochodzenia w języku dowolnym, a to na metalach i wyrobach metalowych oznaczenie pochodzenia powinno być wytłoczone, na innych towarach wydrukowane, ponadto na opakowaniach również winno się znajdować oznaczenie pochodzenia towarów wraz z podaniem miary, wagi i zawartości, zaś przy środkach spożywczych i tkaninach również czystości lub procentowego zmieszania.

Wytłoczenie oznaczenia pochodzenia towarów na przedmiotach szczególnie drobnych albo takich, których w handlu powszechnie się nie oznacza pochodzeniem, może być zaniechane.

M-stwo Przemysłu i Handlu otrzymało z Konsulatu w Bukareszcie zażalenie na niesolidność i niegrzeczność polskich eksporterów, wskutek czego M-stwo wzywa przedsiębiorstwa eksportujące, aby swych klientów zagranicznych załatwiały w sposób jaknajbardziej solidny i uprzejmy.

M-stwo podkreśla z żalem, że wszelka praca w kierunku propagandy polskiego eksportu musi się rozbić, jeśli zagraniczny klient nie będzie w Polsce inaczej traktowany. Jedna niesolidna fabryka, jeden niegrzeczny wiele szkody wyrządzają polskiemu przemysłowi i opinji o nim za granicą. Dlatego też w interesie naszych przemysłowców i kupców leży, aby z możliwym rygorem dążyli do usunięcia tego rodzaju niepokojących objawów.

M-stwo Przemysłu i Handlu podkreśla również znaczenie posługiwania się odpowiednim językiem w korespondencji z zagranicą. Konsulat polski w Brukseli zwraca uwagę, iż belgijskie sfery handlowe zniechęcają się często tem, że firmy polskie na ich listy albo wcale nie odpowiadają, albo też z wielkiem opóźnieniem, i to nie w języku francuskim, wobec czego M-stwo zwraca uwagę, że z firmami zagranicznemi korespondencję należy traktować jako bardzo pilną, a na listy z Belgji odpowiadać o ile możności w języku francuskim. Również Radca Handlowy w Paryżu donosi, iż niektóre firmy polskie wysyłają do Francji listy i zapotrzebowania w języku niemieckim, wobec czego kupcy francuscy zmuszeni są zgłaszać się do Poselstwa Polskiego w Paryżu o ich przetłumaczenie. Podkreślając niestosowność korespondencji z Francją w języku niemieckim, zwracamy uwagę, że w Poznaniu znajdują się biura tłumaczeń oraz sądownie zaprzysiężeni tłumacze, z których usług mogą korzystać firmy, nie posiadające korespondentów ze znajomością języka francuskiego.

Konsulat Polski w Bordeaux zwraca uwagę na fakt urządzenia w lokalu Konsulatu stałej wystawy próbek polskiego przemysłu. Firmy, pragnące wysłać swoje eksponaty, ponoszą tylko koszta wysłania próbek do Gdańska, Langermarkt 17, Worms & Co., skąd będą one wysłane do Konsulatu w Bordeaux bezpłatnie. Konsulat uprasza firmy, które nadesłały swe próbki i katalogi, o nadesłanie cen w złotych polskich.

Poselstwo Łotewskie zawiadamia nas, że od dnia 4 do 12 października br. odbędzie się w Jelgava (Mitawa)

Wystawa Rolnictwa i Przemysłu. Bliższe informacje w Izbie naszej.

Zwracamy uwagę, że w Wiedniu od dnia 15 września do 15 października odbywa się „święto muzyki i teatru". Pragnący w tym czasie jechać do Wiednia mogą otrzymać 50-procentową zniżkę paszportową w biurach podróży.

(K) **Traktaty handlowe.** W najbliższym czasie rozpoczną się rokowania z Czechami celem zawarcia traktatu handlowego, wobec czego Izba Przemysłowo - Handlowa w Poznaniu wzywa zainteresowanych o przesłanie jej swoich dezyderatów zwłaszcza w zakresie stawek celnych i komunikacyj kolejowych.

Zarazem Izba przypomina, że w sprawie rewizji traktatu handlowego z Francją rozesłała ankietę, na którą dotychczas bardzo mało wpłynęło odpowiedzi.

Informacje eksportowe.

Firmy zainteresowane w handlu z Włochami zechcą jak najszybciej nadesłać swoje adresy Izbie Przemysłowo - Handlowej w Poznaniu celem dalszego zakomunikowania ich administracji Księgi adresowej władz. handlu i przemysłu Włoch północnych, która umieści je we wspomnianem wydawnictwie.

Przepisy obowiązujące **w handlu z Hiszpanją, Portugalją i krajami afrykańskiemi** opracowane przez hamburską Izbę handlową, znajdują się do przejrzenia w w Izbie naszej.

Firma Karl Heinz Immisch w Hamburgu Husumerstrasse 7 oferuje aparaty radjo, ich części składowe oraz artykuły elektrotechniczne.

Książka adresowa **południowej Bawarji** znajduje się w Izbie naszej do przejrzenia. Również zakupiono najnowszą książkę adresową **austrjacką**, która prócz adresów podaje wiele wiadomości przemysłu i handlu dotyczących.

Izba handlowa **gdańska** komunikuje, że przy Izbie tej utworzony został Sąd polubowny dla rozstrzygania sporów w handlu drzewem. Statut tego sądu przejrzeć można w Izbie Przem.-Handl. w Poznaniu.

Na prośbę **rumuńskiej** Izby handlowej w Jassach Konsulat Polski w Galacu zwraca się z prośbą o zakomunikowanie o doświadczeniach, jakie poczyniono w Polsce z firmami jasskiemi, oraz o nadesłanie jak najkompletniejszych katalogów lub roczników, dotyczących przemysłu i handlu polskiego.

Firmy zainteresowane zechca skomunikować się bezpośrednio z wymienionym Konsulatem.

Firmy zainteresowane w handlu z Rumunją mogą w tutejszej Izbie Handl.-Przem. otrzymać informacje co do możliwości eksportowych do Rumunji.

M-stwo Przemysłu i Handlu podaje do wiadomości następujące informacje z zakresu **reglamentacji przywozu i wywozu w Stanach Zjednoczonych Ameryki.**

1. Ograniczenia wywozowe w Stanach Zjednoczonych nie istnieją. Wywóz wszelkich towarów włączywszy waluty i złoto, jest dozwolony.

2. Następujące towary zabronione są do przywozu:

Pióra ptaków (egrety), głowy, skrzydła, ogony i całe skórki lub części skórek ptaków dzikich, czy to w stanie surowym czy też przyrządzone, za wyjątkiem takich, które są sprowadzane dla celów naukowych lub pedagogicznych, a także piór strusich, bażancich i pawich.

Mrówki.

Przedmioty złote i srebrne z fałszywemi próbami.

Wszelkie artykuły z markami lub znakami naśladującemi marki St. Zjednoczonych.

Wszelkie artykuły lub towary wyprodukowane w całości lub częściowo za granicą przez warsztaty więzienne.

Papierosy i cygara w ilościach niższych niż 3 000 sztuk w jednej paczce lub większych niż 500 paczek w jednej skrzyni.

Środki medyczne i wszelkie inne artykuły używane, w celu spowodowania poronienia.

Jajka ptaków nie służących dla celów spożywczych za wyjątkiem przeznaczonych dla kolekcji, lub celów hodowlanych.

Firmy kinematograficzne lub fotografje zawodów bokserskich.

Skóry bydlęce niedezynfekcjonowane.

Bilety i ogłoszenia loteryjne.

Zapałki fosforowe.

Książki, broszury, pisma, ogłoszenia, obrazki, druki, rysunki i t. p. przedmioty o charakterze pornograficznym.

Opium i jego preparaty za wyjątkiem przeznaczonych dla użytku medycznego.

Kartofle.

Herbata w złym gatunku.

Skóry fok wyprawione lub nie, za wyjątkiem tych, które są importowane na zasadzie Konwencji z dn. 7 lipca 1911 r. zawartej pomiędzy Stanami Zjednoczonemi, Rosją i Japonją.

Wszelkie napoje wyskokowe, wino i piwo.

Wszelkie towary, których opakowanie niema znaków, marek lub napisów w języku angielskim, wskazujących na pochodzenie towaru.

Towary, które bez uszkodzenia lub straty na wartości, mogą być stemplowane formułką „made in......", a które stemplem takim nie są zaopatrzone.

3. Zezwolenia wywozowe nie są wymagane w żadnym wypadku.

4. Następujące towary mogą być sprowadzane z zagranicy do Stanów Zjednoczonych na zasadzie specjalnych zezwoleń:

Drzewka i szczepionki (na zasadzie zezwolenia amerykańskiego Ministerstwa Rolnictwa Departament of Agriculture, Washington, D. C.).

Siano, słoma, wełna i włosie pochodzące z Ameryki południowej (zezwolenie Min. Rolnictwa).

Opium i pochodne (zezwolenie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych).

Alkohol — zezwolenie t. zw. „Prohibition Direktor".

5. Cła wywozowe nie istnieją i nie mogą być wprowadzane jako niekonstytucyjne.

KRONIKA

Podatek majątkowy.

Z dniem 10. b. m. upłynął termin ulgowy wpłacania drugiej zaliczki i pierwszej raty podatku majątkowego, przyznany płatnikom, którzy drogą parcelacji swych majątków zamierzali uzyskać środki na pokrycie podatku majątkowego, oraz tym płatnikom, którzy korzystali z indywidualnych ulg, udzielanych im w formie wstrzymania kroków egzekucyjnych przez dyrektorów Izb skarbowych i naczelnika wydziału skarbowego województwa śląskiego.

Wszystkie te odroczenia stanowiły znaczną ulgę dla płatników, spowodowały jednak poważne zmniejszenie wpływu podatku majątkowego. Z uwagi na upływający z dniem 10. b. m. termin płatności pierwszej połowy drugiej raty podatku majątkowego, ulgi w spłacie drugiej zaliczki pierwszej raty muszą ustać, a dalsze odraczanie należności z tego tytułu nie może być udzielane. W myśl tego rozporządzenia ministerstwa skarbu po dniu 10. bm. izby skarbowe zarządzają przymusowe ściągnięcie zalegających jeszcze kwot drugiej zaliczki i pierwszej raty od tych płatników, którzy odroczonego im terminu nie dotrzymali. Przytem od odroczonych kwot drugiej zaliczki, należnych od płatników którzy uzyskali odroczenie z tytułu zamierzonej parcelacji gruntów, policzone będą odsetki za zwłokę w wysokości 2 proc. miesięcznie i podwyższone zostaną stawki tych zaległości o 10 proc. miesięcznie zgodnie z rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 25 lutego r. b. za czas od terminów płatności drugiej zaliczki do dnia 1 sierpnia r. b. Od odroczonych kwot pierwszej raty liczone będą do dnia 1 sierpnia r. b. odsetki za zwłokę w wysokości 1 proc. miesięcznie; po dniu 1 sierpnia r. b. zarówno od odroczonych kwot drugiej zaliczki jak i od odroczonej pierwszej raty liczy się 1 proc. miesięcznie w myśl ustawy z dnia 31 lipca r. b.

Obciążenie podatkowe według dzielnic.

Z wykazu wpływów podatkowych za 8 ubiegłych miesięcy przekonywujemy się, że wpływ podatku gruntowego w okresie tym za 1 hektar wynosił:

W b. Kongresówce 1,21 zł, w b. dzielnicy Pruskiej 1,13 zł, w Małopolsce 0,79 zł, na kresach Wschodnich 0,44 zł.

Widzimy więc, że grunta na terenie Kongresówki i b. dzielnicy Pruskiej są przeciętnie więcej obciążone, niż grunta Małopolski i Kresów Wschodnich.

Jeżeli weźmiemy wpływy podatku dochodowego w tym samym okresie 8-miesięcznym, to przekonamy się, że na jednego mieszkańca przypadało w b. Kongresówce 1,33 zł, zł., w b. dzielnicy Pruskiej 1,63 zł, w Małopolsce 0,50 zł, na Kresach Wschodnich 0,17 zł.

A więc pod względem wpłat od dochodów na pierwszem miejscu stoją mieszkańcy b. dzielnicy Pruskiej, na drugiem mieszkańcy b. Kongresówki, na trzeciem Małopolski, a na końcu Kresów.

Ten sam obraz daje zestawienie wpływów z podatku majątkowego: na jednego mieszkańca b. dzielnicy Pruskiej przypada w ciągu pierwszych 8 miesięcy r. b. 7,65 zł wpłaconego podatku, na jednego mieszkańca Kongresówki 6,41 zł, na jednego mieszkańca zaś Małopolski 2,69 zł, a Kresów Wschodnich 2,11 zł.

Nadużycia podatkowe.

Podjęte przez władze skarbowe badania zeznań, złożonych przez osoby prywatne i instytucje do wymiaru podatku dochodowego na r. 1924 oraz podatku majątkowego, doprowadziły — jak wiadomo — do wykrycia szeregu nadużyć podatkowych, które polegały na świadomie fałszywem wykazaniu osiągniętego w r. 1923 dochodu wzgl. mniejszej wartości majątku, posiadanego w dniu 1 lipca 1923 roku.

Na skutek ujawnionych nadużyć wdrożono względem winnych postępowanie karne i nałożono dotkliwe kary sięgające znacznych sum (jedna z firm skazana została na zapłacenie grzywny 7 miljonów złotych).

W związku z tem ministerstwo skarbu rozesłało do Izb skarbowych i do wydziału skarbowego woj. śląskiego wyjaśnienie, iż kary za naruszenie przepisów ustaw podatkowych mają być wymierzane tylko tym osobom, winnym przestępstw, które nie prostują ewentualnych nieprawidłowości, wykazanych w złożonych zeznaniach o dochodzie lub o wartości majątku, art. 108 bowiem ustawy o podatku dochodowym jak i art. 82, część II o podatku majątkowym głosi, iż karygodność czynu (świadomie fałszywe zeznanie lub wyjaśnienie) gaśnie, gdy winny sprostuje lub uzupełni swoje zeznanie przed właściwą władzą zanim otrzyma pierwsze wezwanie w celu przesłuchania go jako obwinionego, bądź orzeczenie o karze pieniężnej, bądź urzędowe zawiadomienie, że przeciw niemu wpłynęło doniesienie.

Wobec tego, iż do władz skarbowych zgłaszają się licznie płatnicy z chęcią sprostowania zeznań o dochodzie, bądź majątku, m-stwo skarbu zarządziło, aby władze skarbowe nawet w toku dochodzeń wstrzymywały wdrożenie postępowania karnego w tych wypadkach, gdy spółka akcyjna lub wogóle osoba prawna albo fizyczna najpóźniej do dnia 1 listopada r. b. sprostuje lub uzupełni swoje zeznanie i w ten sposób usunie podstawę do oskarżenia o popełnienie czynu karygodnego.

Nie odnosi się to jednak do płatników, do których władze skarbowe przed ogłoszeniem niniejszego komunikatu wystosowały już wezwania do przesłuchania w charakterze obwinionych, mając konkretne dowody, stwierdzające złą wolę podatnika w celu zmniejszenia sumy należnego podatku.

Komisje szacunkowe.

W związku z przejściem do bilansów złotowych i do przewalutowania kapitałów zakładowych wiele przedsiębiorstw napotyka trudności przy oszacowaniu objektów nie przeznaczonych do zbytu (nieruchomości, inwestycje i t. d.)

W tym celu minister skarbu w porozumieniu z ministrem przemysłu i handlu wydadzą w dniach najbliższych rozporządzenie powołujące komisje szacunkowe wojewódzkie dla szacowania wspomnianych objektów oraz ustalające tryb działalności tych komisyj.

Będą się one składały z czynników gospodarczych; każde przedsiębiorstwo będzie mogło się zwrócić do komisji z żądaniem oszacowania danego objektu. Tryb postępowania komisji będzie wolny od wszelkiego biurokratyzmu, koszty oszacowania wynosić będą 1 promille, nie mniej jednak niż 300 zł.

Bilans Banku Polskiego. Według bilan u Banku Polskiego na dzień 30. września zapas złota powiększył się blisko o 350 000 zł. i niewątpliwie w przyszłym bilansie dekadowym przekroczy cyfrę 100 mil. zł do której obecnie brakuje niespełna 100 000 zł.

Zapas walut brutto zmalał o 4,3 milj. złotych ponieważ jednak zobowiązania w walutach obcych zmniejszyły się brutto o 8 milj. zł., więc zapas walut netto wzrósł o 3,6 milj. zł.

Portfel wekslowy wzrósł o blisko 11 milj. złotych, natomiast pozycja pożyczek, zabezpieczonych papierami procentowemi, nie uległa zmianie.

Kredyt skarbu państwa zmniejszył się o 8,8 miljonów zł.

Obieg banknotów powiększył się jak zwykle na ultimo każdego miesiąca znacznie bo o 57 milj. zł; natomiast zobowiązania natychmiast płatne zmalały o 56 milj. zł.

Obieg biletów zdawkowych i bilonu wzrósł o 10,5 milj. zł obieg biletów markowych wynosi 10,8 trylionów marek, a więc ogółem biletów bankowych, zdawkowych, bilonu oraz marek dosięga nieledwie 600 milj. zł.

Podniesienie ceł wywozowych na zboże. W nr. 87 „Dziennika Ustaw" z dnia 7. X. r. b. ukazało się rozporządzenie, zwiększające cła wywozowe na zboże, a mianowicie: cło wywozowe na żyto, mąkę żytnią i pszenną, pszenicę i inne mąki (oprócz mąki ziemniaczanej) podwyższa się do 15 złotych od 100 kg.; cło na odręby wszelkie oraz na jęczmień i owies podwyższa się do 10 złotych od 100 kg., wreszcie cło na makuchy podwyższa się do 5 zł od 100 kg. Rozporządzenie wchodzi w życie z dnia 7 października r. b.

Podatek przemysłowy po dn. 15 b. m. będzie ściągany przymusowo. Ministerstwo skarbu wydało ostatnio następujące zarządzenia:

1) Wszystkie władze podatkowe na całym obszarze państwa mają przystąpić bezzwłocznie po dn. 15 października r. b. do przymusowego (od obrotu za 1-sze półrocze 1924 r. nie wyczekując upływu 14. dniowego terminu, o którym mowa w art. 2 ustawy z dnia 31 lipca 1924 r. (Dz. U. R. P. nr. 72, poz. 721).

(Przepisy art 2 ustawy regulują tylko termin, od którego uprawnione są władze skarbowe do pobierania kar za zwłokę, a bynajmniej nie odraczają terminów płatności wszystkich podatków).

Od kwot ściąganych przed upływem dni 14-tu od terminu płatności nie będą pobierane kary za zwłokę, będą natomiast doliczane koszty egzekucyjne.

2) Niezależnie od egzekucji przeprowadzonej w trybie normalnym, mają wszystkie urzędy skarbowe podatków i opłat skarbowych (Inspektoraty skarbowe) delegować po przedwstępnem zbadaniu odwołań cały personal bo akcji egzekucyjnej przy ściąganiu kwot podatku przemysłowego w czasie od dnia 27 do dnia 31 października r. b.

Wyjaśnienie o przewożeniu pieniędzy zagranicę.

Ponieważ coraz częściej zdarzają się wypadki niewłaściwego zatrzymywania przez komory graniczne pieniędzy, wywożonych z Polski zagranicę, wydane zostało przez min. skarbu specjalne wyjaśnienie w tej sprawie. I tak za paszportem przewieść można maksymalną sumę 1000 złotych zagranicę. Mając natomiast przepustkę z Polski do Niemiec, wywożona suma nie może przekroczyć 100 złotych lub kwoty odpowiedniej w innej walucie; zaś przy przejeździe z Niemiec do Polski wolno wwieść tylko 50 marek rentowych lub odpowiednią sumę w innej walucie. O ile przejeżdżający granicę posiada paszport, to może przewieść z Niemiec do Polski 180 marek rentowych.

O taryfę kolejową.

W celu nietylko ożywienia stosunków z Rumunją, lecz również dla ściągnięcia przewozów tranzytowych na koleje polskie, oraz poparcia eksportu polskiego na południowy wschód, ustanowiona jest z ważnością od 1 października bezpośrednia taryfa kolejowa, przewidująca ulgi m. in. i dla zboża rumuńskiego, idącego tranzytem przez Polskę. Oprócz tego, w taryfie wewnętrznej wprowadzono w życie wyjątkową taryfę dla zboża rumuńskiego, która przewiduje 20 proc. zniżkę opłat przewozowych, stosowaną w drodze reklamacji.

Cena emisyjna pożyczki dolarowej.

Minister skarbu obwieszczeniem z dnia 29 września rb. ustalił cenę emisyjną 5 proc. premjowej pożyczki dolarowej na 95 proc. ceny nominalnej, czyli na 4 dol. 75 cent. (lub równowartość tej kwoty w walutach obcych).

Nowa cena obowiązuje od dn. 2 października r. b.; od tej daty sprzedawane będą po powyższej cenie i wykupywane obligacje pożyczki dolarowej.

Komunikat ministerstwa przemysłu i handlu.

Ministerstwo przemysłu i handlu niniejszem zwraca się do wszystkich krajowych fabryk mechaniczno-metalowych, aby czy to osobiście czy też piśmiennie poinformowały jak najdokładniej ministerstwo o faktycznym zakresie swej produkcji, a w szczególności o wprowadzaniu fabrykacji nowych artykułów. Koniecznem jest, ażeby powyższe informacje poparte były najnowszemi katalogami rysunkami i wyczerpującemi opisami, dającemi możność ministerstwu opinjować w sprawach wyrabiania lub niewyrabiania w kraju danej maszyny, aparatu i t. p.

We wszystkich pomniejszych sprawach zechcą się zainteresowani zwracać do departamentu przemysłowego (Wydział wielkiego przemysłu) ministerstwa przemysłu i handlu, ul. Elektoralna nr. 2.

Nowe taryfy kolejowe.

Rozporządzeniem ministra kolei żelaznych z dnia 27 sierpnia został wprowadzony od dnia 1 września szereg taryf wyjątkowych, mianowicie: 1) na przewóz świeżych ziemniaków; ma ona obowiązywać do 15 listopada; 2) na wywóz węgla drzewnego; 3) na przewóz jaj; 4) na przewóz wyrobów żelaznych i maszyn; 5) na przewóz zboża w ziarnie i roślin strączkowych i wreszcie 6) na przewóz nasion siewnych zbóż. Pierwsza taryfa na przewóz ziemniaków dotyczy obrotu wewnętrznego, druga ma ułatwiać wywóz węgla drzewnego, pozostałe zaś mają na celu ułatwienie ruchu tranzytowego jak jaj z Rosji i zbóż z Rumunji.

Rada handlowo-przemysłowa.

Dnia 4. b. m. odbyło się pod przewodnictwem p. ministra J. Kiedronia posiedzenie rady handlowo-przemysłowej przy ministerstwie przemysłu i handlu.

Po zagajeniu obrad p. minister Kiedroń w dłuższem przemówieniu przedstawił całokształt zarządzeń z zakresu polityki celnej, podatkowej, kolejowej itd., które od czasu ostatniego posiedzenia rady (w maju r. b.) zostały przez rząd wprowadzone w życie w celu ułatwienia warunków pracy naszych przedsiębiorstw przemysłowych i handlowych. Zarazem p. minister podkreślił, że wszystkie te poczynania nie mogą jednak mieć decydującego wpływu na naszą sytuację gospodarczą, której polepszenie może nastąpić dopiero wówczas, gdy sfery gospodarcze kosztem poważnego i długotrwałego wysiłku wprowadzą bardziej wprawną i celową organizację warsztatów wytwórczych, opartą na ścisłej i racjonalnej kalkulacji, oraz gdy wzmoże się wydajność pracy wszystkich bez wyjątku pracowników.

Z kolei, delegat ministerstwa robót publicznych wygłosił wyczerpujący referat o sprawie ożywienia ruchu budowlanego.

Referent przedstawił program akcji rządowej w dziedzinie sprawy mieszkaniowej, następnie zaś omówił wpływ, jaki ożywienie ruchu budowlanego wywarłoby na szereg gałęzi przemysłu.

Wynikiem dyskusji było jednomyślne powzięcie przez radę handolowo - przemysłową następujących uchwał:

1) Rada handlowo - przemysłowa stwierdza nienaturalną wysokość płac w przemyśle budowlanym w stosunku do innych przemysłów, co oddziaływa w znacznym stopniu na wysokie koszta budowli. (Dniówka niewykwalifikowanego robotnika budowlanego wynosi 5,28 złotych wobec przeciętnej dla 10 gałęzi przemysłu gałęzi przemysłu dniówki 3,03 złotych; dniówka wykwalifikowanego robotnika budowlanego — 9,12 złotych, wobec przeciętnej dla tychże gałęzi przemysłu dniówki 5,38 złotych).

3) Rada handlowo - przemysłowa, opierając się na danych ministerstwa robót publicznych o kosztach budowli, — w niektórych robocizna wynosi 40 procent, a materjały 60 procent —, oblicza ogólną wartość robocizny w budynkach, wliczając robociznę tkwiącą w materjałach budowlanych, transporcie etc. na 80 proc. wartości budynków. Dlatego też przemysł budowlany jest jaskrawym przykładem tezy: — rozwiązanie przesilenia gospodarczego leży w intensyfikacji pracy.

4) Wobec tego, — rada handlowo - przemysłowa przyjmuje do wiadomości uskuteczniamą obecnie reorganizację produkcji w poszczególnych gałęziach przemysłu i zaleca jaknajintensywniejsze dalsze rozwijanie tej akcji.

5) Rada handlowo - przemysłowa uznaje jako najpilniejsze zadanie państwa przeprowadzenie nowelizacji prawodawstwa w dziedzinie: a) długości dnia pracy, b) urlopów robotniczych, c) ilości świąt, — w tym kierunku, aby przy poszanowaniu zasady 8-godzinnego dnia pracy ogólna liczba godzin w ciągu roku w Polsce była nie niższa, aniżeli we Francji i Belgji. W tym celu rada handlowo - przemysłowa prosi pana prezesa rady ministrów: 1) o wniesienie na najbliższe posiedzenie sejmu odpowiednich wniosków ustawodawczych o nowelizacji ustaw o długości dnia pracy i urlopach robotniczych, i 2) o niezwłoczne przeprowadzenie redukcji ilości świąt w trybie ustawy o pełnomocnictwach".

Ponadto rada postanowiła prosić ministerstwo przemysłu i handlu o zwrócenie się do magistratu m. Warsawy, ażeby ze względów rzekomo estetycznych nie czynił zbytnich trudności przy udzielaniu pozwoleń na nadbudowę domów w Warszawie.

Redaktor odpow.: Roman Urban. — Czcionkami Drukarni Polskiej T. A. Poznań. Wydawca: Związek Fabrykantów T. Z. Poznań